

Čj.: USTR – S 2-10/2013

Praha, 2. července 2013

Počet listů: 18

Přílohy:

Zápis z 10. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 2. 6. 2013, 14:00 hod.

Přítomni:

Rada Ústavu:

MUDr. Naděžda Kavalírová, Petruška Šustrová, PhDr. Emilie Benešová, Mgr.
Lukáš Jelínek, Mgr. Michal Uhl, PhDr. Jan Bureš, Ph.D.

Ústav pro studium totalitních režimů:

Mgr. Pavla Foglová, Mgr. Zdeněk Hazdra, Mgr. Světlana Ptáčnicková, Mgr.
Ing. Michael Pelíšek, Ing. Miluše Tvrzská, Mgr. Eva Kubátová

P. Šustrová v 14:06 zahájila 10. jednání Rady Ústavu, přivítala přítomné a nechala hlasovat o návrhu programu:

Program jednání:

1. Verifikace zápisu z 9. jednání Rady
2. Kontrola úkolů
3. Informace o činnosti
4. Výběrové řízení na ředitele ÚSTR – stanovení parametrů a harmonogramu
5. Různé
  - 5.1. Dotaz V. Ripky - odpověď

Hlasování: 6 - pro (jednomyslně)

Ad 1.) Verifikace zápisu z 9. jednání

N. Kavalírová nesouhlasí s formulací na straně 5 zápisu z 9. jednání Rady Ústavu ve znění „P. Foglová uvedla, že jsou v jednání s MF, jak řešit situaci, kdy minulé vedení dovedlo ÚSTR do červených čísel.“. Žádá dodat k zápisu minoritní stanovisko ve znění „N.

Kavalírová nesouhlasí se zněním věty ze str. 5 tohoto zápisu: „P. Foglová uvedla, že jsou v jednání s MF, jak řešit situaci, kdy minulé vedení dovedlo ÚSTR do červených čísel.“, neboť toto tvrzení nebylo doposud Radě ÚSTR řádně podloženo.“ Minoritní stanovisko N. Kavalírové je přílohou zápisu z 9. jednání Rady Ústavu.

Hlasování: 6 - pro (jednomyslně)

Ad 2.) Kontrola úkolů

- Zprávy ze služebních cest – Rada opět řešila nedodanou zprávu ze služební cesty bývalého vedení do USA.
- P. Foglová předložila členům Rady email D. Hermana, který ze dne 6. 6. 2013: *„Zpráva ze zmíněné cesty byla dodána v odpovídajícím termínu a dostatečně vyčerpávajícím způsobem. V předmětném termínu jste navíc nebyla ve své momentální funkci ředitelky ÚSTR. Od mého odvolání z funkce mně plynou překážky v práci ze strany zaměstnavatele, tudíž si Vás dovoluji upozornit, že Vaše tvrzení o povinnostech vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci, jsou v rozporu se Zákoníkem práce. Proto Vaši žádost považuji za irelevantní. Nicméně Vám, jako kolegiální projev své dobré vůle sděluji, že z jednání uskutečněných v rámci této mé služební cesty Vám nevyplývají žádné úkoly ani povinnosti.“* P. Šustrová uvedla, že by byla ráda, kdyby ze služebních cest úkoly a povinnosti vyplývaly, ale že se obává, že nebude možné získat obsáhlejší zprávu. P. Foglová doplnila, že všechny čtyři účastníky zahraniční služební cesty do USA písemně doporučeně informovala o žádosti o doplnění informací, nikdo si však dopis na poště nevyzvedl.

P. Šustrová se S. Ptáčnickové zeptala, jak proběhla zahraniční služební cesta na Ukrajinu, které se zúčastnil Z. Hazdra, S. Ptáčnicková a Š. Černoušek. Z. Hazdra uvedl, že

Černoušek je velmi dobře znalý tématu i jazyka. S. Ptáčnicková popsala jednání s SBU o rozšíření spolupráce. Zmínila existenci dvou protokolů v ukrajinštině, které byly již v minulosti Radě Ústavu předloženy. Z druhého protokolu vyplývala konkrétní práce na 3 projektech, přičemž ten první se týkal ukrajinské strany, která měla dodat archiválie k České operaci. Druhý okruh se týkal české strany, která měla naopak dodat materiály k banderovcům. Třetí bod nebyl úplně jasně stanoven. K našemu překvapení jsme zjistili, že existuje ještě protokol číslo 3, obsahující přesný soupis archiválií, které byly předány P. Košickému a P. Žáčkovi na CD nosiči, ale nebyl dohledán ve spisové službě ÚSTR. Nemáme ani protokol, ani původní CD. Na základě naší žádosti SBU tyto dokumenty znovu nahrálo – je o tom zpráva na webových stránkách Ústavu. Další postup k práci ohledně banderovců – česká strana dodá materiály. Ukrajinci obdrželi již nějaké materiály od Archivu, ale v protokolu byly uvedeny pouze signatury, bez uvedení bližších informací.

Dále S. Ptáčnicková popsala průběh jednání s českým velvyslancem I. Počuchem, který ÚSTR přislíbil podporu badatelského rázu. Bohužel nemohl přislíbit např. ubytování badatelům.

Z. Hazdra zmínil, že v současné době jedná s Českou televizí o spolupráci s pracovní skupinou Čechoslováci v Gulagu, kterou by Česká televize chtěla realizovat formou natáčení asi 13dílného dokumentu na téma Perzekuce Čechoslováků v zemích bývalého Sovětského bloku. Velvyslanec I. Počuch přislíbil podporu i tomuto projektu. Dále Z. Hazdra uvedl, že již vydaná edice ukrajinsko-polské spolupráce mezi SBU a IPN může být pro nás vzorem k vydání ukrajinsko-české edice mezi SBU a ÚSTR.

P. Foglová sdělila souhrn své zahraniční služební cesty do Polska, během které vykonala 5 setkání za 2 dny. Zmínila jednání s ředitelem Domu setkávání s historií, kde byla domluvena instalace 2 výstav v průběhu roku 2014 (červen a září) – k výstavě Praha objektivem tajné policie chtějí na vlastní náklady vydat doprovodnou publikaci k výstavě v polském jazyce, za podpory Českých center pak bude instalována výstava Hlasy Ameriky. Dále zmínila možnou spolupráci s Muzeem dějin polských Židů, kteří mají velký zájem o židovské fondy v ABS. Dále uvedla, že Centrum Karta na základě jednání věnuje 77. číslo publikace „Karta“ československým dějinám. ÚSTR se bude na obsahu podílet zpracováním let 1968-1969. P. Foglová na závěr tohoto bodu uvedla informaci o právě proběhlé schůzce s Evropskou sítí Paměť a solidarita (úterý 2. 7. 2013), se kterou je možné navázat spolupráci při čerpání finančních prostředků na projekty ÚSTR.

M. Uhl ocenil plejádu schůzek a navazování mezinárodních kontaktů a zamyslel se nad tím, zda dříve byla zahraniční spolupráce rovněž realizována obdobným způsobem. Podotkl, že pokud ano, tak se tyto informace bohužel nikdy nedostaly na jednání Rady Ústavu. Ocenil také zahraniční služební cestu na Ukrajinu. Následně uvedl, že ho naopak děsí nedostatek informací o zahraniční spolupráci minulého vedení, a to včetně protokolů. Dle Uhlových slov předchozí vedení vedlo zahraniční spolupráci nesvědomitě. Vyzval k hlubší revizi zahraniční spolupráce.

E. Benešová uvedla, že rovněž žádala zprávu ze zahraniční cesty do USA. Uvedla, že dle jejího názoru by Rada Ústavu měla v morální rovině odsoudit činnost minulého vedení. Zmínila, že kromě bývalého ředitele ÚSTR se zahraniční služební cesty do USA zúčastnil i ekonom, přičemž tato cesta nepřinesla žádný výsledek, pouze stála spoustu peněz v rámci statisíců. Zamyslela se nad faktem, že možnost postihu zde zřejmě neexistuje, nicméně vyzvala k předcházení těmto excesům v budoucnu.

P. Šustrová uvedla, že se Rada Ústavu o zahraniční služební cesty zajímala již v minulosti. Zmínila, že se jí podařilo nahlédnout do smluv o zahraniční spolupráci a uvedla, že jsou velmi obecné, bez popsaných specifik spolupráce. Dále uvedla, že D. Herman dle předávacího protokolu získal od Igora Lukeše z Bostonské univerzity pro ÚSTR zajímavé materiály od tajných služeb. Jsou zde ovšem rovněž uvedeny pouze signatury. Jedinou odpovědí na tuto otázku bylo, že zpětné plnění ze strany Bostonské univerzity bude loni v létě. Dále nemám žádné další informace. Položila otázku, zda jsou dané materiály dohledatelné v archivních sbírkách a zda na ně existuje nějaký předávací protokol. P. Foglová přislíbila zjistit situaci.

M. Uhl uvedl, že se mu odpověď D. Hermana na zahraniční služební cestu do USA zdá jako výsměch a navrhuje se usnést na společném vyjádření požadavku vysvětlení.

P. Šustrová uvedla, že je na rozpacích, protože dopis je adresován ředitelce a D. Herman v něm jasně píše, že se dále nehodlá vyjadřovat.

L. Jelínek nedoporučil zabývat se usnesením.

E. Benešová nesouhlasí – Rada Ústavu žádala informace od D. Hermana a neobdržela je. Z morálního hlediska by dle jejího názoru mělo nastat společné vyjádření.

Usnesení:

Rada Ústavu konstatuje, že dosud neobdržela plnohodnotnou zprávu ze zahraniční cesty do USA bývalého vedení a pokládá přístup bývalého vedení k této záležitosti za neprofesionální a nekorektní.

Hlasování: 4 - pro (J. Bureš, P. Šustrová, E. Benešová, M. Uhl), 1 - proti (N. Kavalírová), 1 – se zdržel (L. Jelínek)

Ohledně záležitosti s Ukrajinou J. Bureš uvedl, že jedním z hlavních posláních Rady je to, aby vše probíhalo podle zákonů, a to nejen Ústavu. Je zde evidentní jedna věc, a to, že pan doktor Žáček a spol. byli na služební cestě na Ukrajinu, odkud přivezli materiály, které se tak staly majetkem Ústavu. A někdo je ukradl, já neříkám kdo, ale někdo je ukradl, protože jsou zcizeny. Je to tedy trestně-právní věc, nejen formální. Já zde nevolám po trestním oznámení, ale děsí mě toto chování, mělo by být uvedeno, že bývalé vedení dovezlo materiály, o kterých nikdo neví, kde jsou.

P. Foglová uvedla, že by bylo podle ní vhodné obeslat P. Košického a P. Žáčka, kteří mohli nedopatřením zapomenout odevzdat CD/DVD s materiály a protokolem. Dále uvidíme, co P. Košický a P. Žáček odpoví.

J. Bureš vyzval k oslovení v dobré víře.

P. Šustrová dodala, že usnesení by nepřijímala teď, protože mluvit o krádeži, když materiály mohly někam zapadnout, je bezpředmětné. Zahraničních cest bylo mnoho, a kdyby paní ředitelka ABS nebyla na služební cestě, o existenci protokolu bychom vůbec nevěděli.

E. Benešová uvedla, že by Rada měla uložit úkol ředitelce pro další příležitosti tyto záležitosti ověřovat.

P. Šustrová uvedla, že by ředitelka Foglová měla *bona fide* oslovit pana Žáčka a pana Košického a vycházet z toho, že nikdo nic neukradl, a zeptat se jich. Následně upozornila, že protokol pouze v jednom jazyce bez rovnocenného překladu je z českého hlediska nezákonný. Nedá se předjímat, zda odpoví či ne. Pokud se nedozvíme nic do příští Rady, vzneseme usnesení.

M. Uhl uvedl, že by se na příští Radě rád věnoval této otázce na základě toho, co se ředitelce Foglové do příští Rady podaří zjistit.

Z. Hazdra krátce zrekapituloval obsah rámcové smlouvy mezi ÚSTR, ABS a SBU. Její plnění se realizuje formou protokolů. O protokolu 3 jsme se dozvěděli v rámci korespondence mezi ÚSTR a ukrajinskou stranou. Protokol jsme obdrželi při naší návštěvě spolu s CD s materiály. Dojednali jsme protokol č. 4, který je již v českém překladu a bude součástí smlouvy o spolupráci mezi SBU, ÚSTR a ABS. Ony dopisy pro pana Žáčka a Košického jsou připraveny k podpisu ředitelce, takže dotaz na ně v tomto ohledu bude vznesen. V každém případě je to ale neprofesionální, součástí smlouvy měl být onen protokol č. 3, který se nepodařilo dohledat ani panu Pelíškovi, ani panu Hrozovi, ani paní Včelákové ze sekretariátu.

E. Benešová se dotázala Z. Hazdry na původ prvních dvou protokolů. Hazdra uvedl, že protokoly 1 a 2 byly součástí smlouvy a konkretizují danou činnost.

Usnesení:

Rada Ústavu je znepokojena neprofesionálním realizováním zahraniční cesty na Ukrajinu minulým vedením ÚSTR a ukládá ředitelce Foglové, aby zajistila u zaměstnanců, kteří zahraniční cestu realizovali, dovysvětlení v otázce dovezených materiálů z ukrajinské SBU.

Hlasování: 5 - pro (P. Šustrová, E. Benešová, L. Jelínek, M. Uhl, J. Bureš), 1 - proti (N. Kavalírová)

Ad 3) Informace o činnosti

Radě Ústavu byla předložena písemná Informace o činnosti Ústavu od minulého jednání Rady.

P. Šustrová se zeptala, zda pokročila realizace systému elektronické spisové služby – zda proběhlo nějaké školení a zda se spisová služba běžně používá a na jaké je cestě.

P. Foglová uvedla, že se jedná o dlouhodobější proces. Byla navázána spolupráce s externistou, který pomáhá ustavit spisový řád a veškeré záležitosti pro jeho zavedení. Současný stav je naprosto nevyhovující a bude třeba proškolit spoustu zaměstnanců. Do cca měsíce by měla být hotova směrnice, následně budou proškoleni zaměstnanci. Za cca 2-3 měsíce by to mělo fungovat tak, jak to mělo fungovat již v roce 2011.

P. Šustrová následně uvedla, že s elektronickým archivem se nemají věci tak, jak by se měly mít. Měla by se doporučit příprava organizační změny, především možnost způsobu a převodu digitalizace pod ABS.

E. Benešová by se v první fázi věnovala usnesení, které bylo přijato na 9. zasedání Rady o činnosti pracovní skupiny obou institucí, která měla posoudit tento stav. Samozřejmě chápu, že doba pro vypracování písemné zprávy byla krátká, ale ráda bych slyšela stručnou slovní informaci.

P. Foglová uvedla, že pro Radu bude připraven písemný materiál, ale vzhledem k tomu, že Vědecká rada chtěla v rámci k ustavení této skupiny také poznat, jak procesy digitalizace fungují, připravili jsme workshop, který posunul termín, do týdne bude ale tato zpráva hotova. Domnívá se, že workshop byl velice účelný - členové Vědecké rady, kteří se workshopu zúčastnili, tyto informace předají zbývajícím členům pracovních skupin.

E. Benešová uvedla, že to nevádí, protože alespoň takto budou mít další členové šanci lépe se s materiálem seznámit. Sama jsem se zúčastnila odpoledního jednání. Myslím, že A. Portmann je osobou povolanou, navíc závěrečné konstatování V. Prečana mě přesvědčilo o tom, že dubnová kritika byla opodstatněná. Myslím, že ustanovení této pracovní skupiny bylo velice rozumné. E. Benešová požádala o slovní informaci.

S. Ptáčníková vyzvala ke slovu předsedu pracovní skupiny, P. Zemana. Písemná zpráva bude Radě dodána v co nejkratší době.

E. Benešová podotkla, že tuto problematiku bude Rada ještě dlouho probírat. Uvedla, že chyba není v jednotlivých fázích procesu, ale problém je v celém systému. Když jsme byli někdy v lednu či v únoru na exkurzi na digitalizaci, byla jsem překvapena, jak se digitalizační pracoviště vylepšilo a napravilo spoustu chyb. Vždy se tu ale akcentovalo množství pořízených scanů, aniž by se dbalo na jejich kvalitu, čímž nemyslím kvalitu digitalizátů, ale jejich přípravu pro další využití. Já bych si netroufla hodnotit kvalitu digitalizátů, na to jsem jich zde viděla příliš málo. Jde o celý systém, o tu záležitost, která by měla tvořit jeden celek, a přitom je rozbitá do několika částí, které nedávají smysl. Je potřeba nalézt takový systém, při kterém fáze digitalizačního procesu na sebe budou navazovat. Naším cílem by měla být náprava systému.

Dalším problémem je to, že se pracuje v příliš uzavřených skupinách, které nejsou otevřeny ani v rámci Ústavu. Pokud se týká metodiky popisu, která byla několikrát zmíněna, to je problematika Archivu. Nemyslím, že by bylo třeba vytvářet speciální metodiky pro zpracování archiválií ABS, i když samozřejmě chápu, že jsou tam některé archiválie, které se vymykají obecnému pojetí. Ale je tam spousta archiválií, na které lze obecná pravidla uplatnit a respektovat především mezinárodní standardy, především při vyvíjeném postupu. Na workshopu vědecké rady bylo řečeno, že nový způsob zpřístupnění, co vytváří pan Šubík, respektuje ISAD.

P. Zeman uvedl, že toto téma bylo řešeno na jednom zasedání skupiny a byli jsme ubezpečeni, že systém pro implementaci toho ISADu je v pořádku.

E. Benešová uvedla, že při uživatelském pohledu si není jistá, zda tento systém umožňuje zpracovávat archiválie úrovnově, jak ukládají pravidla pro zpracování archiválií.

P. Zeman uvedl, že ano.

E. Benešová by doporučila oběma ředitelkám, aby se tato pracovní skupina zabývala i metodikami. Hovoří se o koncepci, ale v první fázi je třeba popsat jednotlivé fáze procesu. Stejně tak je nutné vypracování metodik pro zpracování různých typů archiválií. Lze se inspirovat v jiných archivech. Přimlouvala by se, aby skupina pracovala dál. Tyto přípravné práce jsou základem dalšího rozvoje.

M. Uhl dodal, že to nesmí být v rozporu s legislativou.

P. Šustrová doplnila, že součástí daného návrhu by mělo být, proč se to provádí a na čem ta spolupráce drhne a v čem je problém. Aby bylo zřejmé, že to není svévolné rozhodnutí.

N. Kavalírová uvedla, že je to veliký zásah do struktury ÚSTR a ABS. Já bych počkala na vyjádření obou ředitelk, co od tohoto zásahu očekávají.

S. Ptáčnicková uvedla, že očekává odstranění nedostatků a problémů, které konstatovala zpráva.

P. Foglová zmínila problém v několika rovinách. Právní problémy, které by bylo třeba řešit, pokud bychom na tuto cestu nastoupili, personální problémy, které je třeba vyřešit v souladu tak, aby zaměstnanci byli v klidu a nadále dělali svoji práci a pak i časový harmonogram, protože nyní nejsem schopna říci závazný termín provedení.

P. Šustrová dodala, že se nejedná o termín provedení, ale o termín prvního návrhu předloženého na základě spolupráce s ředitelkou S. Ptáčnickovou.

P. Foglová by toto ráda probrala s odbory, protože se to úzce týká zaměstnanců. Do konce srpna bude předložen první návrh.

L. Jelínek upozornil na to, že bude lepší si na to dát více času. Pokud zjistíme, že bude potřebná změna zákona, bude lepší mít dané podklady v ruce. Říkám nespěchejme. Navíc prosím o písemnou zprávu, případně o další průběžné výstupy analytické skupiny. V září se můžeme bavit o materiálech či výstupech, které by vedly k tomuto opatření. N. Kavalírová správně uvedla, že se jedná o velice závažnou změnu.

E. Benešová uvedla, že podle ní je termín předložení prvního návrhu do konce srpna v pořádku.

Usnesení:

Rada ÚSTR ukládá ředitelce Ústavu, aby ve spolupráci s ředitelkou ABS připravila návrh změny organizačního řádu ve smyslu převodu digitalizace z ÚSTR pod ABS a s tím související vnitřní předpisy, a předložila je ke schválení Radě Ústavu. Součástí předloženého návrhu musí být řádné zdůvodnění organizačních změn a časový harmonogram provedení jejich jednotlivých fází. Termín předložení prvního návrhu - do konce srpna.

Hlasování: 5 - pro (P. Šustrová, E. Benešová, L. Jelínek, M. Uhl, J. Bureš) , 1 – se zdržel (N. Kavalírová)

P. Šustrová se zeptala, co je to grant D21.

Z. Hazdra jí sdělil, že je to evropský vzdělávací grant, jehož ředitelem je Martin Valenta a nejnovějším výstupem je DVD, které bylo Radě předloženo. Dodal, že je to projekt z 85 % financovaný z EU a z 15 % ÚSTR.

L. Jelínek uvedl k ustavujícímu zasedání Vědecké rady, že by chtěl poděkovat nejen vedení Ústavu, ale i členům VR za to, že pojali svoji práci tak zodpovědně. Nově zvolený předseda VR je bytostný demokrat a považují za velmi šťastné, že do VR byli zvoleni lidé se zahraničními kořeny, kteří mohou do českého prostředí zpracovávajícího naši minulost vnést trochu nadhledu. Rád bych požádal o to, aby předseda a případně i místopředsedkyně VR byli vždy informováni o termínu konání Rady Ústavu.

Z. Hazdra uvedl, že příští zasedání VR bude 9. 9. 2013 o 13:00 hod.

N. Kavalírová uvedla k bodu „Informace o činnosti“, že by ráda požádala o předložení kopie dopisu na Ministerstvo financí ve věci rozpočtového opatření na platy a následnou odpověď z Ministerstva financí. P. Foglová uvedla, že je to stále v jednání a přislíbila předložit závěrečné stanovisko.

Dále N. Kavalírová požádala, zda je možné předložit způsob a metodu výpočtu prostředků na rozpočtových položkách „platy zaměstnanců“, které vedlo ke zjištění, že platový objem byl k 10. 4. 2013 v červených číslech. P. Foglová slíbila předložit na příští Radu Ústavu.

N. Kavalírová na základě schváleného zápisu z předchozího jednání rady zažádala o podání informace, na základě jakých podmínek a pravidel, kolika zaměstnanců a ze kterých pracovišť se týkala červená čísla. P. Foglová uvedla, že se jedná o personální záležitosti, které nemůže předložit jmenovitě.

N. Kavalírová se následně zeptala, zda existuje nějaký vnitřní předpis, na základě kterého toto bývalý pan ředitel učinil. P. Foglová uvedla, že učinil toto rozhodnutí, zřejmě na základě toho, co sdělil v médiích, protože chtěl poděkovat zaměstnancům za spolupráci, a proto jim dal odměny už v lednu 2013 za rok 2013. Čímž, ovšem demotivoval, jak ty pracovníky, kteří je nedostali, ale i ty pracovníky, kteří dostali odměny za rok 2013 už v lednu 2013.

M. Uhl doplnil, že to D. Herman sdělil konkrétně v Hyde Parku, kde vystoupil společně s předsedkyní P. Šustrovou.

P. Foglová uvedla, že opravdu nemůže říct, na základě čeho takto rozhodl, protože je to nestandardní rozhodnutí a neví, ve které instituci něco takového nastalo, aby se rozdávaly odměny v lednu za daný rok. Dodala, že odměny se rozdávají za uplynulé období. Nedomnívá se, že existuje nějaký vnitřní předpis, na základě kterého by mohl vyplatit odměny v lednu 2013 za rok 2013 a pochybuje, že takový předpis existoval.

E. Benešová podotkla, že by bylo možná dobré se na to zeptat bývalého pana ředitele.

P. Šustrová dodala, že bývalý pan ředitel na to odpověděl, a to před televizními diváky. Vnitřní předpis žádný neuváděl. Říkal, že chtěl zaměstnancům poděkovat za dosavadní spolupráci.

E. Benešová uvedla, že se domnívá, že se prémie vyplácí na základě řádného hospodaření, až poté, když se vidí, že peníze v rozpočtu na výplaty prémie jsou, tzn. přebývají. Obvykle se prémie počítají z nemocenské, kdy úřad nemusí vyplácet mzdu, nashromáždí se tak rezerva, kterou se v určitém intervalu ocení práce zaměstnanců. Rozdělovat odměny v lednu, kdy nevím, jak na tom v tom daném roce rozpočtově budu, je nestandardní.

P. Foglová dále uvedla, že se objevily další ekonomické údaje, s jejichž úhradou se nepočítalo. Konkrétně se jednalo o tisk Paměti a dějin 1/2013, za který nebyla uhrazena faktura ve výši přes 100.000 Kč. P. Foglová rovněž zmínila smlouvu o spolupráci se Slovanskou knihovnou o finanční účasti ÚSTR ve výši přes 40.000, která byla D. Hermanem podepsána 9. 4. 2013, tedy den před odvoláním. P. Foglová vnesla domněnku, že se toto jednání zdá být záměrné, s cílem zatížit prostředky Ústavu.

L. Jelínek se zeptal, kdy byla splatná faktura za číslo 1 Paměť a dějiny.

Z. Hazdra uvedl, že se danou záležitostí dozvěděl bezprostředně před jednáním Rady, když mu volal ředitel Odboru edičního M. Hroza s tím, že jde právě do tisku číslo 2 PaD a že jim tiskárna řekla, že nedostali zaplacen z dubna, ale z edičního byla ta faktura předána na ekonomické oddělení, ale bývalé ekonomické vedení tu fakturu již neproplatilo. Splatnost tedy byla zřejmě někdy v dubnu. Dodal, že tisk Paměti a dějin 1/2013 bude zaplacen bez sankcí.

P. Foglová uvedla, že v tuto chvíli se současné vedení v rámci rozpočtového opatření snažilo za každé oddělení a odbor ušetřit a s těmito náklady nebylo počítáno. Opět budeme muset někde najít 100.000 Kč, to je problém.

E. Benešová uvedla, že by bylo vhodné tato červená čísla shrnout, vzhledem k tomu, že se objevují na každém jednání Rady. Jmenovala nezaplacení pojistného na Slovensko a z toho

vyplývající penále, nyní dluhy na fakturách, vyplacení prémie v lednu a zvýšení osobních ohodnocení, to je skutečně bezprecedentní. Nové vedení si o 20 % snížilo platy a má být neustále napadáno ohledně nehospodárného řízení. Podotkla, že dotazy na tato červená čísla by měla být směřovány na minulý management Ústavu a ne na ten současný, který řeší v podstatě jen průšvihy.

M. Uhl uvedl, že pokud bývalí zaměstnanci poškodili instituci, dle zákoníku práce lze požadovat náhradu škody ve výši asi 4,5 násobku mzdy, pokud byla tato škoda způsobena.

P. Foglová uvedla k otázce těchto penále, pokut a nezaplacených faktur, že budou dohledány dokumenty k těmto škodám a bude svolána škodní komise, která tuto záležitost bude řešit.

E. Benešová podotkla, za toto může vždy statutár a že by bylo potřeba k tomuto přistupovat s větší razancí. Dodala, že minulé vedení napáchalo spoustu škod a ještě dostalo odstupné.

J. Bureš uvedl, že v souvislosti s trestním oznámením na D. Hermana by bylo vhodné tuto tabulku škod předat Policii ČR a zveřejnit.

P. Šustrová souhlasila s názorem J. Bureše ohledně vypracování tabulky škod a uvedla, že tyto chyby jsou neodpuštělné.

P. Foglová dodala, že se navíc jedná o nehospodárné zacházení se státními prostředky. Následně dodala, že by tento bod jednání ráda zakončila pozitivně a zmínila vernisáž výstavy Diktatura versus naděje na Velehradě. Tato výstava nebyla v plánu práce, nicméně její realizace bude pro Ústav velice pozitivní vzhledem k vysoké návštěvnosti. Bude otevřena minimálně do konce srpna, možná ještě v průběhu září pro školní exkurze. V říjnu bude tato výstava instalována na Pražském hradě.

Ad 4) Výběrové řízení na ředitele ÚSTR – stanovení parametrů a harmonogramu

Tohoto bodu se ujal L. Jelínek. Uvedl, že by se Rada měla domluvit na harmonogramu – co má proběhnout, jednotlivé fáze, a určit jejich obsah. Dodal, že do dubna 2014 je stále dostatek času, nicméně na rozdíl od minulého řízení je třeba být více obezřetní. Vyzval k přípravě podkladů pro rozhodnutí Rady nejen Radou Ústavu, ale i výběrovou komisí, která by měla být složena z lidí, kteří mají odpovídající kompetenci. Výběrové řízení by se mělo zakládat na několika fázích – písemné koncepci i ústní obhajobě této koncepce. Domnívá se, že by se jednotlivé fáze měly bodovat, aby Rada získala představu o tom, jak jednotliví kandidáti absolvovali jednotlivá kritéria. Abychom mohli zodpovědně připravit harmonogram, měli bychom pověřit některé z nás k přípravě písemného návrhu termínů a náležitostí do příštího zasedání Rady, abychom v září jednali konkrétně. Navrhl opřipomínkovat koncepci třeba i vědeckou radou a na sklonku roku vypsát výběrové řízení

M. Uhl uvedl, že se podle jeho názoru jedná o mimořádně důležité téma a také o závazek k veřejnosti. Vyzval k tomu, aby se během léta daly dohromady nápady. Uvedl, že není možné formálně externalizovat výběr – výběrová komise má jen poradní funkci, zatímco zodpovědnost je na Radě Ústavu.

L. Jelínek se zeptal, zda všichni souhlasí s myšlenkou výběrové komise a se základním rozvržením harmonogramu.

J. Bureš uvedl, že základní představa je dle něj v pořádku, podtrhl však, že kromě formálních náležitostí je třeba klást důraz i na koncepci (krátko- a střednědobou) a na motivační dopis kandidátů. Navrhl složit výběrovou komisí z členů vědecké rady, kteří disponují erudicí i manažerskými zkušenostmi. Navrhl strukturovat formu bodování – např. dle úrovně vzdělání, velkou část bodů za předloženou koncepci, profesní zkušenosti (manažerské i vědecké zkušenosti, zkušenosti ze státní správy, zkušenosti s granty). Uvedl, že by výběrová komise měla seřadit kandidáty dle počtu bodů, z nichž by posléze Rada Ústavu vybírala. Na prosinec navrhl vyhlásit výběrové řízení.

E. Benešová uvedla, že při tomto jednání rady by debata podle ní měla být obecnějšího rázu a v září opřipomínkovat základ a stanovit přesné termíny. Uvedla také, že by požadavky na kandidáty měly být explicitně hodnotitelné.

J. Bureš se přihlásil k formální přípravě podkladů k výběrovému řízení pro další jednání Rady Ústavu. M. Uhl přislíbil pomoc.

M. Uhl se zamyslel nad složením výběrové komise. Z členů vědecké rady by vytvořil jádro, ale neomezoval by se pouze na ně.

E. Benešová uvedla, že Vědecká rada má za Ústav zodpovědnost a měla by se tedy na výběrovém řízení podílet.

L. Jelínek uvedl, že sice zbývá ještě dost času, ale po vhodných kandidátech do výběrové komise by se poohlížel už nyní. Uvedl také, že se přiklání k volnějšímu přístupu kolegy M. Uhla.

J. Bureš sdělil, že souhlasí s tím, aby se členové výběrové komise hledali i jinde, ale upozornil na možná rizika náročnosti, především časové. Uvedl také, že by dle něj měla být výběrová komise nepříliš početná, ideálně 7 osob, tedy lichý počet pro případ hlasování. Nadnesl otázku finanční odměny za účast ve výběrové komisi a uvedl, že pro případ placené účasti se dá očekávat větší pochopení ze strany členů vědecké rady.

L. Jelínek uvedl, že by výběrové řízení rozhodně nemělo budit dojem, že Rada a Vědecká rada hrají „malou domů“. Nadnesl hypotézu, že i členové vědecké rady by mohli kandidovat na ředitele Ústavu.

P. Šustrová upozornila na fakt, aby se v případě kandidátů na ředitele nemyslelo především na vědecké pracovníky. Ústav je dle ní prvotně úřadem státní správy. Rozhodně by nechtěla šílená byrokratická pravidla, ale pořádek. Rovněž podotkla, že finální rozhodnutí by dle ní mělo být na Radě Ústavu.

N. Kavalírová uvedla, že nesouhlasí, aby výběrová komise byla složena ze členů vědecké rady, vzhledem k tomu, že mají být nezávislí. Dodala také, že se jistě najdou lidé, kteří se tohoto úkolu se ctí ujmou bez nároku na odměnu.

M. Uhl souhlasí s názorem, že se jedná o úřad. Uvedl, že je podle něj důležitá zkušenost s řízením státní instituce a měla by být v kombinaci s vědeckou kvalifikací a archivářským pohledem, protože role ředitele ÚSTR ve vztahu k ABS je rovněž důležitá. Nesouhlasím pak s počtem 7, který zmínil kolega Bureš, domnívá se, že by počet mohl být i vyšší a není potřeba, aby byl nutně lichý, vzhledem k tomu, že se o ničem nebude hlasovat.

E. Benešová namítla, že tyto úvahy jsou předčasné. Uvedla také, že si nemyslí, že by se do výběrové komise hrnuli vrcholoví manažeři. Podotkla, že doporučení na členy výběrové komise je na každém z členů Rady Ústavu.

J. Bureš podotkl, že je třeba předem počítat s možností hlasování a znovu doporučil dodržet lichý počet osob pro případ výjimečné situace. Rovněž souhlasil s P. Šustrovou, že Ústav je především úřadem. Navrhl také do výběrové komise oslovit schopného personalistu (např. z ministerstva). Dodal, že i hlas akademiků je potřeba slyšet, nicméně není zastáncem komise plné vědeckých pracovníků.

E. Benešová uvedla, že se tímto Rada nejspíše shodla na konceptu výběrové komise. Doporučila také nezaměřovat se při přípravě kritérií striktně na historiky, ale zamyslet se nad tím, jaké odbornosti jsou na této funkci zapotřebí.

Rada se dohodla na vytvoření komise J. Bureš, P. Šustrová, M. Uhl, která připraví písemný návrh harmonogramu a podmínek výběrového řízení.

Hlasování: 6 - pro (jednomyslně)

Ad 5) Různé

Ad 5.1) Dotaz V. Ripky – odpověď

Jedná se o odpověď, kterou připravila ředitelka ÚSTR P. Foglová V. Ripkovi, který se týkal vědecké rady a jejího složení. Rada se seznámila s obsahem odpovědi V. Ripkovi.

E. Benešová konstatovala, že odpověď P. Foglové je korektní.

M. Uhl vznáší procesní dotaz – p. Ripka se obrátil na Radu Ústavu a ředitelka mu jménem Rady odpověděla?

P. Foglová uvádí, že se V. Ripka obrátil přímo na ni a otázkou pro Radu je pouze to, zda se s její odpovědí V. Ripkovi ztotožní či bude mít nějaké další stanovisko.

Jelínek uvedl, že by se s tímto ztotožnil.

P. Šustrová by připravila odpověď.

E. Benešová naopak sdělila, že odpověď není třeba, stačí se ztotožnit.

J. Bureš uvedl, že je dopis staršího data a že se domnívá, že není vhodné se jmenovitě vyjadřovat o jednotlivých členech Vědecké rady.

P. Šustrová uvedla, že se V. Ripka táže na důležitost kritérií pro Radu Ústavu.

M. Uhl uvedl, že kritériem pro volbu do Vědecké rady byla erudice.

P. Šustrová nesouhlasí a uvádí, že pro ni jsou občanské postoje rovněž důležité a odbornost je jen jedním z kritérií. Uvedla, že s řadou věcí, co napsal pan Rataj, nesouhlasí, ale že oceňuje, že je otevřen k diskusi. Dodala, že jí není známo, že by někdy někoho poškodil.

E. Benešová uvedla, že shledává stanovisko ředitelky P. Foglové velmi taktním a že by se p. Rataj, pokud jsou proti němu výhrady, měl sám před takovými výhradami obhájit. Diskuse by podle ní v tomto ohledu měla být vedena obousměrně.

M. Uhl uvedl, že by nerad takto někoho pranýřoval. Dle jeho názoru je hranicí to, pokud byl někdo významným způsobem spjat s mocenským centrem daného režimu, ale to nebyl zdaleka nikdo ve Vědecké radě.

P. Šustrová uvedla, že kandidáti byli odhlasováni a nyní je nesmysl je kádrovat.

Usnesení:

Rada Ústavu souhlasí se zněním dopisu, který byl zaslán ředitelkou Ústavu panu Ripkovi dne 7. 6. 2013 a vnímá jej jako své vyjádření.

Hlasování: 6 - pro (jednomyslně)

Žádost P. Košického podle zákona č. 106/1999 Sb., o odpověď, se kterou nebyl spokojen a jeho stížnost.

M. Pelíšek stručně zrekapituloval, že P. Košický poslal žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím a žádal přesné znění žádosti o rozpočtové opatření. Druhá žádost byla o informace o celkových měsíčních mzdových prostředcích vynakládaných na nově přijaté zaměstnance ode dne 11. 4. 2013 za duben a květen. Stížnost spočívá v tom, že podle zákona č. 106/1999 Sb., § 14, odst. 5, písm. d máme povinnost vyzvat žadatele o případné doplnění žádosti do 7 dnů. Žádost P. Košického nebyla srozumitelná vzhledem k tomu, že se odkazuje na stranu 6 ze zápisu jednání, nicméně na straně 6 jsme nic nenašli a nebyli jsme si tedy jisti, co požaduje. Abychom neposlali něco, co nebylo žádáno, jsme ho vyzvali k upřesnění. Z naší strany však nebylo zodpovězeno do 7 dnů, ale do 15 dnů, společně s tím, že jsme vyhověli jeho žádosti v druhé části. On na naši výzvu odpověděl formou této stížnosti, ve které žádost upřesňuje. Jde tedy o to, zda je to z obsahového hlediska stížnost anebo upřesnění. Druhá část stížnosti je to, že jsme nedodrželi lhůtu 15 dní na zodpovězení, což jsme podle mého názoru dodrželi. Zákon č. 106 /1999 Sb., nemá specifikováno to, jak se počítají lhůty a odbor legislativně-právní, který byl donedávna vedený žadatelem, v praxi postupuje tak, že aplikuje v rámci obecných právních pravidel dle dosavadní praxe Ústavu takto: pokud připadal na poslední den víkend nebo svátek, tak se lhůta posunovala na první následující pracovní den.

P. Šustrová uvedla, že P. Košický požaduje informaci, kterou dostat nemůže, protože je stále v jednání, jak bylo uvedeno již během tohoto zasedání Rady N. Kavalírové, a že druhou část své žádosti dostal.

Usnesení:

Rada apeluje na ředitelku ÚSTR, aby zajistila dodržování lhůt, které jsou dány zákonem č. 106/1999 Sb. a ukládá ředitelce Ústavu, aby v této záležitosti postupovala podle §16a odst. 6 písm. b zákona č. 106/1999 Sb.

Hlasování: 6 - pro (jednomyslně)

Schválení dodatku k jednacímu řádu Vědecké rady.

Hlasování: 6 - pro (jednomyslně)

V 16:45 L. Jelínek opouští zasedání.

P. Foglová uvedla, že první nástřel rozpočtu bude Radě Ústavu poslán e-mailem.

Rada Ústavu ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1, písm. f) zákona č. 181/20007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, navrhla schválit per rollam podklady pro Návrh rozpočtu kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů na rok 2014.

Jednání Rady Ústavu bylo ukončeno předsedkyní P. Šustrovou v 16:55 hod.

Návrh programu 11. jednání Rady:

- 1) Verifikace zápisu z 10. jednání
- 2) Kontrola úkolů
- 3) Informace o činnosti
- 4) Návrh rozpočtu kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů na rok 2014
- 5) Různé

Další jednání Rady Ústavu se bude konat 24. 9. 2013 od 16:00 hod.

.....
Petruška Šustrová
Předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů